

Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podkarpackim w 3 kwartale 2022 r.

30.12.2022 r.

52,4%

Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15–89 lat

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹ w 3 kwartale 2022 r., wśród ogółu ludności województwa podkarpackiego w wieku 15–89 lat, pracujący stanowili 50,0% (56,1% w kraju), bezrobotni – 2,4% (1,7%), a bierni zawodowo – 47,6% (42,2%).

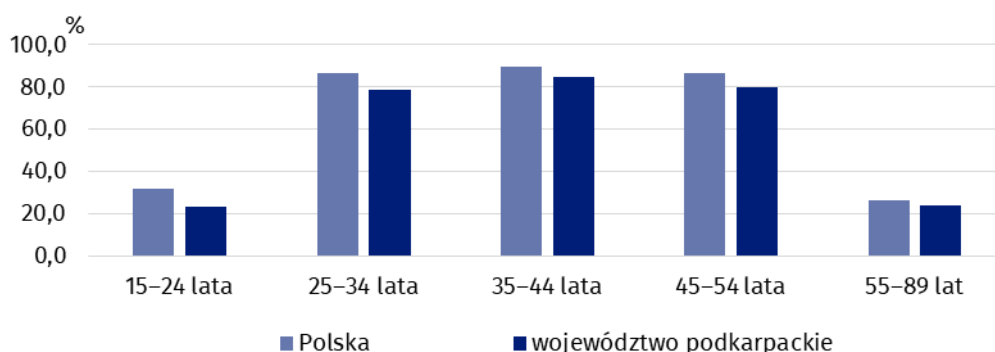
Aktywni zawodowo w wieku 15–89 lat

Zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim, którą tworzą pracujący oraz bezrobotni, w 3 kwartale 2022 r. wyniosła 834 tys. osób i stanowiła 4,9% ogółu aktywnych zawodowo w kraju. Liczba aktywnych zawodowo wzrosła o 0,5% w ujęciu kwartalnym, a obniżyła się o 2,1% w skali roku. Pod względem miejsca zamieszkania większość w grupie aktywnych zawodowo stanowili mieszkańcy wsi (56,6%), natomiast ze względu na płeć przeważali mężczyźni (56,1%).

W 3 kwartale 2022 r. współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 52,4% (wobec 57,8% w kraju). Oznacza to, że ponad połowa ludności województwa podkarpackiego w wieku 15–89 lat była aktywna zawodowo, czyli pracowała lub poszukiwała pracy. Województwo podkarpackie, pod względem wartości tego miernika, uplasowało się na 16. miejscu w kraju (podobnie jak w 2 kwartale 2022 r. i w 3 kwartale 2021 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15–89 lat w województwie podkarpackim w 3 kwartale 2022 r. wyniósł 52,4% i obniżył się o 0,9 p.proc. w odniesieniu do 3 kwartału ubiegłego roku, a wzrósł o 0,3 p.proc. w porównaniu z poprzednim kwartałem

Wykres 1. Współczynnik aktywności zawodowej według grup wieku

Najwyższym poziomem aktywności zawodowej w województwie podkarpackim odznaczały się osoby w wieku 35–44 lata, dla których współczynnik wyniósł 84,8%. Wysokim współczynnikiem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 45–54 lata (79,8%), a także osoby w wieku 25–34 lata (78,5%). Natomiast najniższy współczynnik aktywności zawodowej zanotowano u osób w wieku 15–24 lata. Dla tej grupy współczynnik kształtował się na poziomie 23,2%. Niski poziom aktywności zawodowej wystąpił także u osób w wieku 55–89 lat (24,0%).

¹ Uwagi metodologiczne oraz podstawowe definicje odnoszące się do zaprezentowanych w publikacji danych zamieszczone zostały w formie załącznika na końcu opracowania.

Pod względem wykształcenia najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej odnotowano w grupie osób z wykształceniem wyższym (81,0%), natomiast najniższy współczynnik aktywności dotyczył osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (10,6%).

Tablica 1. Aktywność ekonomiczna ludności^a w wieku 15–89 lat

Wyszczególnienie	2021	2022	
	3 kwartał	2 kwartał	3 kwartał
Aktywni zawodowo w tys.	852	830	834
pracujący	814	798	797
bezrobotni ^b	38	32	37
Bierni zawodowo w tys.	746	764	759
Współczynnik aktywności zawodowej w %	53,3	52,1	52,4
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,9	50,1	50,0
Stopa bezrobocia w %	4,5	3,9	4,4

a Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

b Osoby w wieku 15–74 lata.

Pracujący w wieku 15–89 lat

W 3 kwartale 2022 r. populacja pracujących w województwie podkarpackim wyniosła 797 tys. osób i stanowiła 4,8% ogółu pracujących w kraju. Liczba pracujących obniżyła się zarówno w odniesieniu do 3 kwartału 2021 r., jak i w stosunku do 2 kwartału 2022 r. (odpowiednio o 2,1% i o 0,1%). Poziom zaangażowania zawodowego mężczyzn był wyższy niż kobiet (56,6% wobec 43,4%), a mieszkańców wsi wyższy niż miast (56,0% wobec 44,0%).

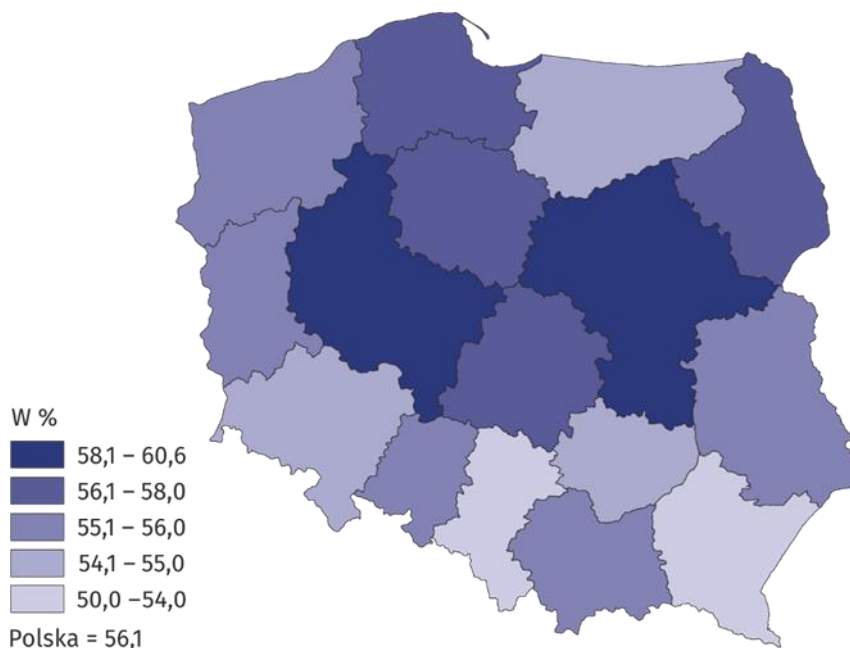
Biorąc pod uwagę wiek pracujących, największy udział w liczbie pracujących miały osoby w wieku 35–44 lata (29,6%), najmniejszy zaś osoby w wieku 15–24 lata (4,6%). Natomiast, uwzględniając poziom wykształcenia spośród pracujących, najwięcej osób było z wykształceniem wyższym (35,1%), a najmniej ukończyło co najwyżej gimnazjum (3,0%).

Ze względu na czas przepracowany w badanym tygodniu w głównym miejscu pracy w 3 kwartale 2022 r., 628 tys. osób (tj. 78,8% ogółu pracujących) stanowili pracownicy, którzy przepracowali 40 godzin i więcej. Krócej pracowało 14,0% osób, a pozostałe 7,2% to osoby z nieustaloną liczbą godzin pracy oraz te, które miały pracę, ale jej nie wykonywały.

Wskaźnik zatrudnienia wykorzystywany do pomiaru zasobów pracy w 3 kwartale 2022 r. wyniósł 50,0%. W odniesieniu do Polski omawiany wskaźnik był niższy o 6,1 p.proc., a pod względem jego wartości w rankingu województw podkarpackie uplasowało się na 16. pozycji (również na 16. miejscu zarówno w 2 kwartale br., jak i w 3 kwartale ub. roku).

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15–89 lat w 3 kwartale 2022 r. w województwie podkarpackim wyniósł 50,0% i obniżył się zarówno w stosunku do analogicznego kwartału ubiegłego roku, jak i w odniesieniu do poprzedniego kwartału (odpowiednio o 0,9 p.proc. i o 0,1 p.proc.)

Mapa 1. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15–89 lat według województw

Bezrobotni w wieku 15–74 lata

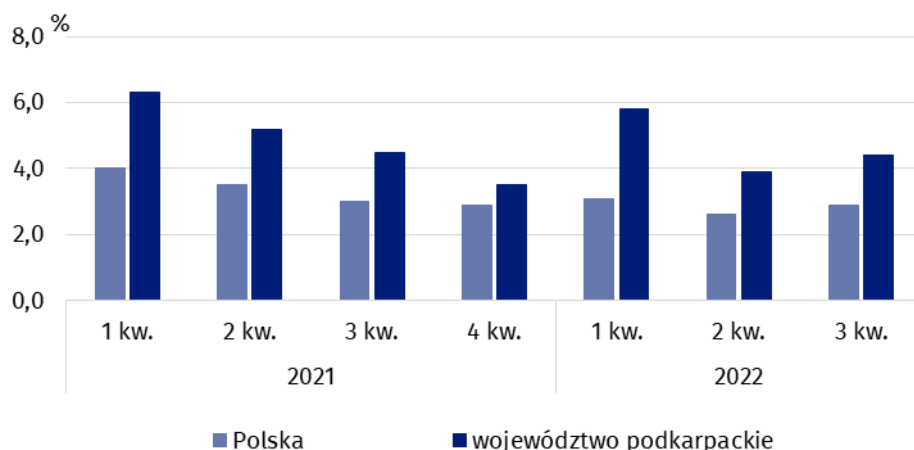
Populacja bezrobotnych w 3 kwartale 2022 r. w województwie podkarpackim liczyła 37 tys. osób i stanowiła 7,4% ogółu bezrobotnych w kraju. Liczba bezrobotnych wzrosła w porównaniu z 2 kwartałem 2022 r. (o 15,6%), a obniżyła się w relacji do 3 kwartału 2021 r. (o 2,6%). Większość w tej grupie pod względem miejsca zamieszkania stanowili mieszkańcy wsi (70,3%), natomiast ze względu na płeć przeważały kobiety (54,1%).

W okresie od lipca do września 2022 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w województwie podkarpackim wyniósł 7,4 miesiąca (wobec 8,7 miesiąca w kraju). Był on krótszy o 2,1 miesiąca niż w poprzednim kwartale i krótszy o 1,5 miesiąca niż w analogicznym kwartale 2021 r.

W badanym okresie stopa bezrobocia służąca do oceny natężenia bezrobocia wyniosła 4,4%. Oznacza to, że wśród aktywnych zawodowo co dwudziesta trzecia osoba była bez pracy. Udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim był wyższy niż w kraju (o 1,5 p.proc.). Natomiast pod względem wartości tego miernika, województwo podkarpackie znalazło się na 15. miejscu w kraju (także na 15. pozycji kwartał wcześniej, a na 14. rok wcześniej).

Stopa bezrobocia w 3 kwartale 2022 r. w województwie podkarpackim wyniosła 4,4% i obniżyła się w odniesieniu do analogicznego kwartału 2021 r. (o 0,1 p.proc.), a wzrosła w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 0,5 p.proc.)

Wykres 2. Stopa bezrobocia według kwartałów

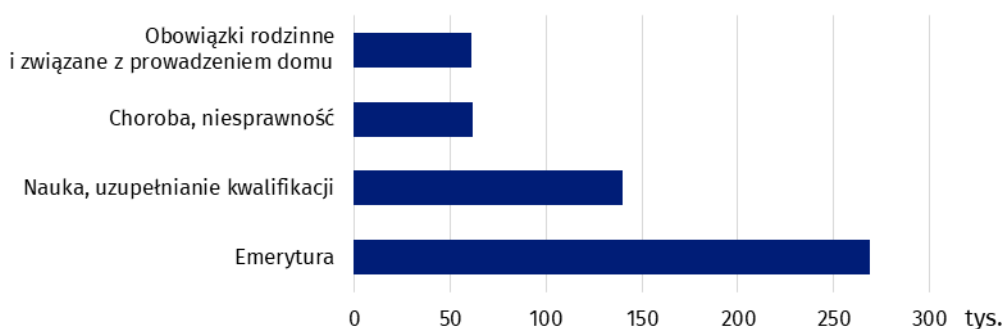
Bierni zawodowo w wieku 15–89 lat

W 3 kwartale 2022 r. zbiorowość biernych zawodowo w województwie podkarpackim liczyła 759 tys. osób i stanowiła 6,1% ogółu biernych zawodowo w kraju. Liczba biernych zawodowo wzrosła w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku (o 1,7%), a obniżyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 0,7%). Wśród nieaktywnych zawodowo ze względu na miejsce zamieszkania większość stanowili mieszkańcy wsi (62,5%), a pod względem płci przeważały kobiety (59,7%).

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55–89 lat (60,3% ogółu). Stosunkowo istotny był również udział osób w wieku 15–24 lata (20,0%). Natomiast, biorąc pod uwagę poziom wykształcenia wśród osób biernych zawodowo, największy udział miały osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (28,9%), a najmniejszy te, które ukończyły szkołę wyższą (8,8%).

W analizowanym okresie (podobnie jak w poprzednich kwartałach) wśród najczęstszych przyczyn bierności zawodowej² wymieniano emeryturę, a także naukę i uzupełnianie kwalifikacji. Stosunkowo rzadziej wskazywano na chorobę, niesprawność czy na opiekę nad dziećmi lub innymi członkami rodziny wymagającymi opieki oraz na sytuację rodzinną.

Wykres 3. Osoby nieposzukujące pracy w wieku 15–74 lata według wybranych przyczyn bierności

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

² Zbiorowość biernych zawodowo według przyczyn bierności dotyczy osób w wieku 15–74 lata.

Liczba osób biernych zawodowo stanowiła 47,6% ogółu ludności w wieku 15–89 lat wobec 47,9% w 2 kwartale br. i wobec 46,7% w 3 kwartale ubiegłego roku

Załącznik

Uwagi metodologiczne

Od 1 kwartału 2021 r. w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności wprowadzono zmiany metodologiczne – zostały one nieco szerzej opisane w notatce [Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat zmian wprowadzanych od 2021 r. w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności](#).

W związku z powyższym dane BAEL od 1 kwartału 2021 r. nie mogą być porównywane z poprzednimi okresami.

Wprowadzone zmiany dotyczą przede wszystkim:

- definicji pracujących (w konsekwencji ma to również wpływ na populację osób niepracujących, czyli bezrobotnych i biernych zawodowo, co rzutuje także na ich wzajemne relacje opisywane wskaźnikami);
- metodologii wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy – pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo (przede wszystkim dostosowanie treści i kolejności pytań oraz umiejscowienia ich w kwestionariuszu do wymagań nowych aktów prawnych);
- zakresu podmiotowego – zasadniczą częścią badania objęte są osoby w wieku 15–89 lat (do 4 kwartału 2020 r. były to osoby w wieku 15 lat i więcej), dla pozostałych członków gospodarstwa domowego, tj. osób w wieku poniżej 15 lat i powyżej 89 lat zbierane są wyłącznie informacje dotyczące ogólnej charakterystyki gospodarstwa domowego, z tego powodu analiza sytuacji na rynku pracy została ograniczona do osób w wieku 15–89 lat;
- zakresu przedmiotowego badania (częściowa wymiana zmiennych mająca na celu lepsze dostosowanie zakresu pozyskiwanych informacji do aktualnych potrzeb użytkowników danych).

Definicja ludności pracującej została zmieniona m.in. poprzez:

- uwzględnienie (włączenie do grona pracujących):
 - ✓ pomagających członków rodziny, wykonujących pracę na rzecz rodziny spoza własnego gospodarstwa domowego (prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą lub indywidualne gospodarstwo rolne);
 - ✓ osób wykonujących część swojej pracy poza sezonem;
 - ✓ uproszczenie dotychczasowych kryteriów zaliczania do pracujących osób przebywających na urlopie wychowawczym (obecnie wszystkie te osoby są zaliczane do pracujących);
- wyłączenie z populacji pracujących:
 - ✓ osób, które pracują na własny rachunek w rolnictwie indywidualnym, a efekty pracy przeznaczają wyłącznie lub głównie na własną konsumpcję i jednocześnie nie posiadają innej pracy.

Podstawą metodologii BAEL od 1 kwartału 2021 r. są definicje dotyczące pracujących, bezrobotnych oraz biernych zawodowo zgodne z Rezolucją dotyczącą statystyki pracy, zatrudnienia i niepełnego wykorzystania siły roboczej, wypracowaną w 2013 r. podczas XIX Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w Genewie (ICLS) i zarekomendowane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP/ILO)³. W celu zapewnienia porównywalności w ra-

³ Nowa rezolucja, określona kamieniem milowym w międzynarodowej statystyce pracy, zastąpiła dotychczas obowiązującą rezolucję dotyczącą definiowania pracujących, bezrobotnych oraz niepełnozatrudnionych, przyjętą na XIII ICLS w 1982 r. i obowiązującą przez 30 lat, więcej pod adresem: <https://ilostat.ilo.org/about/standards/icls/>

mach Unii Europejskiej, wdrożenie zapisów nowej rezolucji w europejskim badaniu siły roboczej (Labour Force Survey/LFS), w Polsce realizowanym jako BAEL, nastąpiło poprzez rozporządzenie ramowe dla statystyki społecznej (IESS FR), tj. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r.⁴ oraz jego akty implementacyjne. Definicje dotyczące aktywności ekonomicznej wprowadziło Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2240 z dnia 16 grudnia 2019 r.⁵ określające precyzyjną definicję implementacyjną dla poszczególnych populacji wyodrębnionych ze względu na status na rynku pracy. Przedmiotem badania niezmiennie jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w postępowaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu, **mniejsze niż 20 tysięcy**. W przypadku, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą **poniżej 10 tysięcy** przy publikowaniu wyników powinny one zostać zastąpione znakiem kropki ("."), co oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.

Podstawowe definicje stosowane w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności od 1 kwartału 2021 r.

Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Jeżeli któraś z osób mieszkających razem utrzymuje się oddzielnie, tworzy ona oddzielne, jednoosobowe gospodarstwo domowe. Do członków gospodarstwa domowego zaliczono osoby:

- obecne w gospodarstwie domowym (zameldowane na pobyt stały lub czasowy, przebywające lub zamierzające przebywać bez zameldowania przez okres 12 miesięcy lub dłużej);
- nieobecne (uwzględniany jest całkowity czas nieobecności faktycznej i planowanej) przez okres do 12 miesięcy (np. osoby przebywające czasowo za granicą, w gospodarstwie zbiorowym lub w innym gospodarstwie domowym w kraju przez okres krótszy niż 12 miesięcy).

Badaniem objęci są również cudzoziemcy będący członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, jeżeli spełniają powyższe kryteria.

Ludność aktywna zawodowo (inaczej mówiąc siła robocza) obejmuje wszystkie osoby w wieku 15–89 lat uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Pracujący – są to wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które w okresie badanego tygodnia:

- ✓ wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w firmie/instytucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym, lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego, lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- ✓ miały pracę, ale jej nie wykonywały:

⁴ Pełny tekst rozporządzenia dostępny jest na stronie: <https://eur-lex.europa.eu/search.html?scope=EURLEX&text=2019%2F1700&lang=pl&type=quick&qid=1607068184285>

⁵ Pełny tekst rozporządzenia dostępny jest na stronie: <https://eur-lex.europa.eu/search.html?scope=EURLEX&text=2019%2F2240&lang=pl&type=quick&qid=1607068403345>

- z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą;
- z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych);
- z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekraczał 3 miesięcy.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani są również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Do pracujących nie są zaliczani: wolontariusze oraz stażyści nieotrzymujący wynagrodzenia, osoby pracujące w rolnictwie indywidualnym zajmujące się wytwarzaniem produktów rolnych wyłącznie lub głównie na własne potrzeby.

Bezrobotni – osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- ✓ w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (zgodnie z definicją tej populacji);
- ✓ aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę;
- ✓ były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ **już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące** oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, to wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- ✓ nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały;
- ✓ nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie w aktywny sposób lub poszukiwały pracy aktywnie, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym;
- ✓ nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż trzy miesiące;
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Od 2021 r. przyczyny bierności określane są dla populacji biernych zawodowo w wieku 15–74 lata. Wśród tych biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nieposzukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15–89 lat (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15–89 lat (ogółem lub danej grupy).

Stopec bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15–89 lat (ogółem lub danej grupy).

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne

Tel.: 17 853 57 55

Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych

Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

e-mail: sekretariatusrze@stat.gov.pl

rzeszow.stat.gov.pl

@Rzeszow_STAT

@USRzeszow

Powiązane opracowania

[Zeszyt metodologiczny. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności \(metodologia obowiązująca do 2020 r. włącznie\)](#)

[Aktywność ekonomiczna ludności Polski – publikacja kwartalna](#)

[Pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo \(wyniki wstępne BAEL\) – informacja kwartalna](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki BAEL: stat.gov.pl-> Obszary tematyczne -> Rynek pracy](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedziczne Bazy Wiedzy -> Rynek Pracy](#)

[System Monitorowania Rozwoju STRATEG -> Obszary tematyczne -> Rynek pracy](#)

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\) -> Rynek Pracy](#)

[Bank Danych Makroekonomicznych \(BDM\) -> Rynek pracy](#)